

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНІ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова Приймальної комісії
ПВНЗ «Міжнародна академія
екології та медицини»
д. мед. наук, проф. І. Савицький

**ПРОГРАМА
співбесіди з української мови
для вступу на основі ПЗСО, НРК5
для вступників 2023 року**

на спеціальності 221 «Стоматологія»
222 «Медицина»

рівень вищої освіти – другий (магістерський),
ступінь вищої освіти - магістр

Розглянуто і схвалено на засіданні
Приймальної комісії
Протокол №2 від 04.04.2023

Погоджено Вченою радою
ПВНЗ «Міжнародна академія
екології та медицини»
Протокол № 8 від 05.04. 2023р.

Київ-2023

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

для вступників на основі ПЗСО, НРК5

Відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 15.03.2023 р. №276, зареєстрований в Міністерстві юстиції України № 519/39575 від 28 березня 2023 року, програму співбесіди з української мови розроблено на основі програми зовнішнього незалежного оцінювання.

Українська мова - державна мова України. Як навчальний предмет українська мова виконує важливі освітні функції. Головна функція рідної мови полягає в тому, що вона є засобом спілкування, пізнання культурних цінностей. Як форма вияву національної особистісної свідомості вона є засобом самопізнання, саморозвитку і самореалізації людини. Вільне володіння рідною мовою забезпечує реалізацію творчих можливостей людини в усіх сферах життя.

Матеріал програми для вступного іспиту з української мови включає в себе такі розділи: «Українська мова» («Фонетика. Графіка», «Лексикологія. Фразеологія», «Будова слова. Словотвір», «Морфологія», «Синтаксис», «Стилістика», «Орфоепія», «Орфографія», «Розвиток мовлення»).

Завдання з української мови полягають у тому, щоб оцінити теоретичні знання абитурієнта з української літературної мови - її словникового складу, звукової будови, морфології, синтаксису, стилістики і правил пунктуації. Вступник має виявити належний рівень практичного володіння письмовим мовленням, методикою лексичного, етимологічного, фонетичного, морфемного, словотвірного, морфологічного розборів слів, змін в мовленні, вміння вільно орієнтуватись у синтаксичному розборі речення.

Вступники повинні знати: основні правила вживання звуків у різних позиціях слів, чергування голосних і приголосних звуків, зміни в групах приголосних, правила вживання великої літери, м'якого знака і апострофа, написання частин мови, складних слів; правила утворення і написання граматичних форм різних частин мови; види речень, способи ускладнення речень, типи зв'язків у реченнях, вживання сполучників і розділових знаків у різних видах речень тощо.

Вступники повинні вміти: грамотно писати слова з різними орфограмами, зіставляти звучання і написання слів, передавати на письмі звуки і звукосполучення, записувати складні, складноскорочені слова і абревіатури, власні назви, робити перенос слів; правильно вживати відмінкові закінчення, а також закінчення різних форм дієслова, грамотно писати прислівники і займенники; визначати головні і другорядні члени речення, однорідні члени речення і узагальнюючі слова при них, зв'язки сурядності і підрядності, вставні і вставлені конструкції, уточнюючі члени речення, пряму і непряму мову, відповідно до цього правильно вживати розділові знаки.

I. Алфавіт. Наголос. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й. Правопис літер, що позначають ненаголошенні голосні [e], [и], [o] в коренях слів. Сполучення йо, ьо. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників.

Правопис н та ни

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми

Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова

Відмінювання іменників. Невідмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові.

Кличний відмінок

Ступені порівняння якісних прикметників:вищий і найвищий, способи їх творення (проста й складена форми). Зміни приголосних при творенні ступенів порівняння

Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

Творення й правопис неозначених і заперечних займенників

Особові закінчення дієслів.

Дієприкметник як особлива форма дієслова. Дієприкметниковий зворот. Дієприслівник як особлива форма дієслова. Дієприслівниковий зворот. Ступені порівняння прислівників:вищий і найвищий. Зміни приголосних при творенні прислівників вищого та найвищого ступенів.. Написання разом, окрім й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами. Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями, реченнями, їх значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнюювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні

Типи складних речень за способом зв'язку їх частин: сполучників і безсполучників. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні. Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому

Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом

ІІ. Загальна характеристика календарно- обрядових, суспільно-побутових та родинно- побутових пісень.

«Віють вітри» (пісня Марусі Чурай).

«За світ встали козаченки» (пісня Марусі Чурай).

«Ой Морозе, Морозенку» (історична пісня).

«Чи не той то хміль...» (історична пісня).

«Дума про Марусю Богу славку».

«Ой летіла стріла» (народна балада).

«Слово про похід Ігорів»

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги)

Григорій Сковорода. «De libertate», «Всякому місту - звичай і права», «Бджола та Шершень», афоризми.

Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка»

Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон» («У всякого своя доля»), «І мертвим, і живим, і ненародженним.. «Заповіт»

Пантелеймон Куліш. «Чорна рада»

Марко Вовчок. «Максим Тримач»

Іван Нечуй-Левицький, «Кайдашева сім'я»

Панас Мирний «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»

Іван Карпенко-Карній. «Мартин Боруля»

Іван Франко. «Чого являєшся мені у сні», «Мойсей», «Захар Беркут»

Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Intermezzo»

Ольга Кобилянська. «Valse melancolique».

Василь Стефаник. «Камінний хрест»

Леся Українка. «Contra spem spero!», «Лісова пісня»

Микола Вороний. «Блакитна Панна»

Олександр Олесь. «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!..»

Володимир Винниченко. «Момент»

Павло Тичина. «О панно Інно», «Пам'яті тридцяти», «Ви знаєте, як липа шелестить...»

Максим Рильський. «У теплі дні збирання винограду».

Микола Хвильовий. «Я (Романтика)»

Юрій Японський. «Майстер корабля».

Володимир Сосюра. «Любіть Україну»

Валер'ян Підмогильний. «Місто»

Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом»

Микола Куліш. «Мина Мазайло»

Богдан-Ігор Антонич. «Різдво»

Олександр Довженко. «Зачарована Десна»

Андрій Малишко «Пісня про рушник»

Василь Симоненко. «Лебеді материнства», «Задивляюсь у твої зіниці», «Ти знаєш, що ти -л ю д и н а...»

Олесь Гончар. «Модри Камень».

Григорій Тютюнник. «Три зозулі з поклоном»

Василь Стус. «Господи, гніву пречистого».

Іван Драч. «Балада про соняшник»

Дмитро Павличко. «Два кольори».

Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать», «Маруся Чурай»

Іван Багряний. «Тигролови»
Євген Малашок. «Уривок з поеми»

Критерії оцінювання знань вступників з української мови

Співбесіда проводиться відповідно до переліку питань з трьох конкурсних предметів в обсязі програми зовнішнього незалежного оцінювання.

Результати співбесіди з кожного питання з конкурсних предметів оцінюються за шкалою.

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	190-200
Добре	175-189
Задовільно	100-174
Незадовільно	≤ 99

Відмінно рівень знань з української мови і літератури вважається, якщо абітурієнт:

- продемонстрував володіння нормами сучасної літературної мови; усвідомлено, обґрутовано виклав основні поняття питання з наведенням доречних прикладів самостійно;
- грамотно проаналізував мовні явища, поняття, ґрунтовно й повно пояснив орфограми, визначив структури речень, пояснив наявність у них пунктограм та правила їх вживання;
- володіє достатнім словниковим запасом, але допускає незначні фактичні орфографічні, пунктуаційні, граматичні чи мовленнєві помилки;
- правильно пояснив не менше 2-3 орфограм, 2-3 пунктограм, при цьому допускається не більше 3-х помилок, які абітурієнт виправив при зауваженні викладача;
- виявив уміння складати ділові папери, речення за поданими схемами та правильно редактувати речення.

Добре рівень знань, якщо абітурієнт:

- володіє достатнім словниковим запасом, але допускає незначні фактичні орфографічні, пунктуаційні, граматичні чи мовленнєві помилки;
- правильно пояснив не менше 1-2 орфограм, 1-3 пунктограм, при цьому допускається не більше 5-х помилок, які абітурієнт виправив при зауваженні викладача;
- виявив уміння складати ділові папери, речення за поданими схемами та правильно редактувати речення.

Задовільний рівень знань, якщо абітурієнт:

- виявив уміння складати ділові папери, речення за поданими схемами та правильно редактувати речення.
- правильно пояснив не менше 1-2 орфограм, 1-2 пунктограм, при цьому допускається не більше 7-х помилок, які абітурієнт виправив при зауваженні викладача;
- відповідь абітурієнта мало задовільняє вимогам;

Незадовільний рівнем вважається, якщо абітурієнт:

- відповідь відсутня чи неправильна, неправильний хід міркувань;
- відповідь правильна, але її обґрутування неправильне, немотивоване;
- наявна значна кількість помилок різних типів.

Під час відповіді враховується мовленнєве оформлення відповіді: правильну будову речень, зв'язність, логічність, послідовність викладу.

При підрахуванні помилок дві негрубі помилки вважаються однією.